

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون
دانشکده: پزشکی
گروه آموزشی: کودکان
طرح درس: کارآموزی بیماریهای کودکان

I. مشخصات درس:

• نام درس: کارآموزی	• کد درس: 192
• تعداد واحد / مدت ارائه: 9 واحد / 12 هفته	• نیمسال / سال تحصیلی: اول کارآموزی
• محل کارآموزی: بخش کودکان بیمارستان حجازی	
• پیش نیاز: مقدمات بالینی	

II. مدیریت درس:

• گروه ارائه دهنده: کودکان	• رشته تخصصی: کودکان
• مسئول برنامه: دکتر حقیقی	
• مرتبه علمی / سابقه تدریس: استادیار /	• ایمیل: haghi0005@gmail.com

III. مشخصات فراگیران:

• رشته / مقطع: پزشکی / دکتری	• تعداد و توزیع جنسی: 10 / مختلط
------------------------------	----------------------------------

IV. هدف کلی دوره : اجرای برنامه تعیین شده در رشته بیماری های کودکان و نوزادان از سوی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی . در پایان این چرخش آموزشی کارآموز باید توانمندیهای زیر را در حیطه های شناختی ، مهارتی و عاطفی کسب نماید

توانمندیهای شناختی	<ul style="list-style-type: none"> دانش لازم برای ارزیابی (گرفتن تاریخچه ، معاینه فیزیکی ، روشهای تشخیصی) مراجع با توجه به شکایات شایع و مهم این بخش و مدیریت مشکلات و بیماریهای شایع (تشخیص - درمان - پیشگیری) مراجعین به مراکز درمانی (کلینیک - بیمارستان) کودکان کسب نماید ... بداند چگونه از کودک یا ولی ایشان با توجه به شکایات شایع و مهم این بخش شرح حال کامل و مختصر گرفته شود. بداند چگونه برای کودک با توجه به شکایات شایع و مهم این بخش و نتایج حاصل از شرح حال ، معاینه کامل / مختصر انجام دهد. بداند که از چه روشهای تشخیصی مناسب برای تایید تشخیص مشکل فرد با توجه شرح حال و معاینه میتواند استفاده کند. بداند چگونه میتوان مشکلات و بیماریهای شایع بخش را مدیریت کرد (تشخیص - درمان - پیگیری - ارجاع و ...) .
توانمندیهای مهارتی	<ul style="list-style-type: none"> با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند بتواند با توجه به شکایات شایع و مهم این بخش نوزاد / کودک را ارزیابی (گرفتن تاریخچه ، معاینه فیزیکی ، روشهای تشخیصی) کند و با توجه به مشکلات و بیماریهای شایع بیمار را مدیریت (تشخیص ، درمان ، پیگیری) نماید. بتواند از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با بخش کودکان شرح حال مختصر / کامل بگیرد، بتواند معاینه فیزیکی لازم را بر بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مرتبط با بخش کودکان انجام دهد، بتواند با توجه به یافته های حاصل از شرح حال و معاینه فیزیکی ، تشخیص های افتراقی مهم را مطرح و متناسب با آن تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد. بتواند مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم مرتبط با کودکان را شناسایی کند، بتواند براساس شواهد علمی و گایدلاینهای بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید. بتواند با استفاده از منحنی های رشد و ابزارهای نمو وضعیت رشد و تکامل کودک را بررسی کرده موارد غیرطبیعی را تشخیص دهد و مدیریت کند با توجه به برنامه کشوری کودک سالم ، وضعیت تغذیه کودک از تولد تا بلوغ را ارزیابی کرده و مشاوره مناسب را ارائه دهد. با توجه به برنامه کشوری مانا کودک بدحال را ارزیابی و مدیریت کند با توجه به برنامه کشوری کودک سالم ، به منظور ارتقا سلامت کودکان در زمینه پیشگیری از حوادث، مسمومیت، سوختگی، بیماریهای واگیر و غیر واگیر- آموزش و مشاوره لازم را والدین ارائه نماید. بتواند به بیمار آموزش دهد بتواند در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند. بتواند برای بیمار پروسیجرهای ضروری مرتبط با بخش را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد. بتواند خونگیری از ورید و خونگیری شریانی (ABG,...) را با رعایت اصول ایمنی بیمار انجام دهد

- بتواند از کودک و نوزاد فشارخون بگیرد .
- بتواند نمونه اداری از نوزاد / کودک را با استفاده از کیسه جمع آوری کند
- بتواند برای کودک / نوزاد سوند ادراری بگذارد
- بتواند برای کودک / نوزاد آسپیراسیون سوپراپوبیک انجام دهد.
- بتواند واکسیناسیون نوزاد و کودک را انجام دهد.
- بتواند برای نوزاد / کودک لوله معدی بگذارد.
- بتواند برای کودکان / نوزادان پونکسیون نخاعی انجام دهد.

توانمندیهای عاطفی/نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> • اهمیت رعایت اصول اخلاق و رفتار حرفه ای را درک کند به آن متعهد باشد و متناسب با اصول اخلاق و رفتار حرفه ای عمل کند. ○ وظیفه شناس و مسئولیت پذیر باشد ○ به دیگران (بیمار ، همراه بیمار ، سایر اعضای کادر درمان) احترام بگذارد ○ شرافت و درستکاری را سرلوحه کار خود قرار دهد ○ در جهت تعالی شغلی خود قدم بردارد. ○ منافع بیمار را بر منافع شخصی خود به عنوان پزشک (کارآموز) اولویت دهد. ○ به حقوق مراجعین احترام گذارد . ○ ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. ○ نگرش صحیح به اهمیت تشخیص به موقع و شروع درمان اولیه به منظور پیشگیری از آسیبها و عوارض پایدار در بیماران مبتلا به بیماریهای شایع کودکان و نوزادان داشته باشد.
-------------------------	---

۷. محتوای ضروری آموزشی :

محتوای ضروری
گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی کودک
بررسی رشد طبیعی و غیرطبیعی در کودکان و نحوه استفاده از منحنیهای رشد بررسی تکامل طبیعی و غیرطبیعی و ابزارهای ارزیابی نمو در کودکان با توجه به برنامه کشوری کودک سالم و early child development
تغذیه با شیر مادر، مشاوره مادر شیرده، بیماریهای مادر و مصرف داروها در دوران شیردهی تغذیه در دوران مختلف از شش ماهگی تا زمان بلوغ (ارزیابی، مشاوره) با توجه به برنامه کشوری کودک سالم و early child development
مشکلات تغذیه ای شایع در دوران کودکی و نوجوانی با توجه به برنامه کشوری کودک سالم (FTT، چاقی و کمبود ریزمغذیها) ارتقا سلامت کودکان در زمینه پیشگیری از حوادث، مسمومیت، سوختگی، بیماریهای واگیر و غیر واگیر- نقش پزشک با توجه به برنامه کشوری کودک سالم (به صورت self-reading)* واکسیناسیون (به صورت self-reading)*
ارزیابی کودک بدحال با توجه به برنامه کشوری ما معاینه نوزاد سالم ترم و مراقبت های اولیه اتاق زایمان
دیسترس تنفسی، آپنه و سیانوز در نوزادان / زردی در نوزادان
تشنج و هیپوگلیسمی در نوزادان
تغذیه و مایع درمانی در نوزادان و کودکان / تب در کودکان /
اسهال حاد و مزمن در کودکان و استفراغ در کودکان دل درد در کودکان و یبوست در کودکان زردی در کودکان
هپاتواسپلنومگالی در کودکان فلج شل حاد در کودکان لنفادنوپاتی در کودکان

<p>عفونت در نوزادان</p> <p>عفونت دستگاه تنفسی تحتانی در کودکان</p> <p>عفونت دستگاه تنفسی فوقانی و رویکرد به کودک مبتلا به دیسترس تنفسی و انسداد راه هوایی (کروپ، اپیگلوتیت و جسم خارجی)</p> <p>عفونت مغزی در کودکان (پاتوفیزیولوژی، علائم و نشانه‌ها)</p>
<p>سردرد در کودکان (به صورت self-reading)*</p> <p>تشنج در کودکان /</p> <p>علائم بالینی و نشانه‌ها و تشخیص بیماری‌های عصبی عضلانی شایع در کودکان (کودک شل)</p>
<p>اختلالات انعقادی در کودکان</p> <p>آنمی در کودکان</p> <p>بلوغ طبیعی و نشانه‌های بلوغ طبیعی و غیرطبیعی</p> <p>هیپوکلسمی و ریکتز در کودکان و نوزادان</p>
<p>عفونت ادراری در کودکان (به صورت self-reading)*</p> <p>گلوMERULONFRIT و سندرم نفروتیک در کودکان</p> <p>اولیگوری و نارسایی کلیه در کودکان و پلی اوری در کودکان</p>
<p>آسم</p> <p>کهمیر، آنژیوادم، آنافیلاکسی و درماتیت اتوپیک و بیماری سرم</p>
<p>سالمونلوز- بروسلوز -سیاه سرفه، دیفتری و کزاز /</p> <p>بیماری‌های انگلی روده (به صورت self-reading)*</p> <p>استئومیلیت و آرتریت سپتیک</p> <p>بیماری‌های شایع ویروسی بثور (سرخچه، مخملک، روزنولا، آبله مرغان)</p> <p>بیماری‌های شایع ویروسی غیر بثور (به صورت self-reading)*</p>
<p>هیپوتیروئیدی/ هیپرتیروئیدی در کودکان</p> <p>سل در کودکان</p> <p>بیماری‌های انگلی شایع (کالا آزار و مالاریا) (به صورت self-reading)*</p> <p>واسکولیت های شایع در کودکان (کاوآزاک، هنوخ) (به صورت self-reading)*</p>
<p>دیابت قندی و DKA</p> <p>فشارخون بالا در کودکان</p> <p>آشنایی با بیماری‌های مادرزادی قلبی شایع و مهم / اندوکاردیت در کودکان</p> <p>نارسایی قلب در کودکان /</p>
<p>اسهال مزمن (به صورت self-reading)*</p> <p>سندرم‌های شایع ژنتیکی (شامل MR) (به صورت self-reading)*</p> <p>علائم شایع بیماری‌های متابولیک ارثی</p> <p>بیماری‌های شایع پوستی در کودکان</p>
<p>رویکرد شوک در کودکان</p> <p>خونریزی گوارشی فوقانی و تحتانی</p> <p>اختلال در کنترل ادرار و شب ادراری</p> <p>برخورد با مسمومیت های شایع ایران (بلع مواد سوزاننده و جسم خارجی)-</p> <p>غرق شدگی ، برق گرفتگی</p> <p>اختلال سطح هوشیاری</p>
<p>کارگاه‌های ضروری در دوره آموزش بالینی بیماری‌های کودکان</p>
<p>1. کارگاه 2 روزه احیای کودکان (PALS) بر اساس برنامه انجمن‌های کودکان و قلب آمریکا (AHA)</p> <p>2. کارگاه 1 روزه احیای نوزادان (NRP)</p> <p>3. کارگاه 1 روزه شیر مادر</p> <p>4. کارگاه نیم روزه آموزش مانا</p>

VI. شرح درس و فعالیتهای یادگیری

- در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاههای آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تامین دانش نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.

- فعالیتهای یادگیری این بخش باید ترکیب متوازی از آموزش بر بالین بیمار، مطالعه فردی و بحث گروهی، ارائه موارد بیماری، انجام پروسیجرهای عملی تحت نظارت استاد، شرکت در جلسات آموزشی گروه، را شامل شود.
- زمان بندی و ترکیب این فعالیتهای و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت، اتاق عمل، آزمایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارتهای بالینی Skill Lab) توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می شود
- توصیه شود فراگیران دوره پزشکی عمومی عمدتاً (60 تا 70 درصد آموزش بالینی) را در درمانگاهها، بخشهای جنرال، اورژانس و 30 تا 40 درصد طول دوره را در بخشهای فوق تخصصی حضور یابند و حتی المقدور برنامه های چرخشی فراگیران مقطع پزشکی عمومی در بخشهای فوق تخصصی به حداقل برسد.
- میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرینهای بالینی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند.
- نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (کارورزان، دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای ذیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسوول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.
- مقطع و زمان برگزاری کارگاهها با صلاحدید هر دانشگاه در دوره کارآموزی یا کارورزی صورت پذیرد.

VII.

راهبرد آموزشی :

- آموزش مبتنی بر بیمارستان

IX.

روش یاددهی :

- برگزاری گزارش صبحگاهی
- برگزاری راند آموزشی در بخش
- ارائه مورد case presentation
- Case base discussion
- ارائه کنفرانس

X.

مسئولیت دانشجو (یادگیری) :

- حضور فعال در بالین
- شرح حال بگیرد و معاینه فیزیکی انجام دهد و ثبت کند
- پیگیری مراقبت بیمار
- اخلاق حرفه ای
- تکمیل لاگ بوک و اسناد پزشکی
- حضور در امتحان

XI.

رسانه ها و وسایل آموزشی مورد نیاز :

- بیمارستان کودکان / کلینیک کودکان /
- مراکز مهارتهای بالینی /
- سالن کنفرانس / ویدئو پروژکتور /

XII.

اساتید مشارکت کننده در برنامه :

ویبنار مجازی	خانم دکتر هجرتی :
شنبه و یکشنبه	خانم دکتر طوسی :
دوشنبه	دکتر خیراندیش :
سه شنبه و چهارشنبه	دکتر حقیقی :

XIII. منابع درسی : آخرین چاپ هر یک از منابع زیر

- Marcdante, et al. Nelson Essential of Pediatrics
- درسنامه مراقبتهای حیاتی و احیای پیشرفته کودکان . چاپ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی - اداره سلامت کودکان
- کتابچه مراقبت ادغام یافته کودک سالم - ویژه پزشک چاپ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
- راهنمای مشاور با مادر در مورد سلامت و تغذیه کودک چاپ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
- برنامه و راهنمای ایمن سازی - کمیته کشوری ایمن سازی . چاپ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
- کتابچه مراقبت های ادغام یافته ناخوشیهای اطفال (مانا) زیر 2 ماه . چاپ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
- کتابچه مراقبت های ادغام یافته ناخوشیهای اطفال (مانا) 2 ماه تا 5 سال ویژه پزشک . چاپ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

XIV. روش ارزیابی دانشجو و محاسبه نمره

نمره دانشجو	نمره	ارزیابی شامل
	10	مشاهده عملکرد در محیط کارآموزی <ul style="list-style-type: none"> • حضور فعال در راند بالینی و گزارش صبحگاهی • حضور فعال در درمانگاه آموزشی • استدلال و پیشنهادات تشخیصی ، مراقبتی و درمانی
	3	رعایت اصول اخلاقی و رفتاری در محیط کارآموزی
	5	چند گزینه ای / تشریحی / شفاهی آسکی / استدلال بالینی / و.....
	2	کنفرانس لاگ بوک ارائه تکالیف

XV. مقررات آموزشی :

- حضور در بخش از ساعت 7:30 صبح لغایت 13:30 بعد از ظهر میباشد .
- حضور فعال کارآموزان در کشیک غیر تعطیل از ساعت 13 لغایت ساعت 21 و در روزهای تعطیل از ساعت 8 صبح لغایت 21 می باشد.
- هر کارآموز بایستی حداقل 10 کشیک در ماه داشته باشد.
- رعایت فرم پرسنلی ، پوشیدن روپوش گشاد تا زانو و پارچه ضخیم و پرهیز از هر گونه آرایش (آرایش چهره ، بلند کردن و لاک زدن ناخن)
- هنگام حضور در بخش و درمانگاه نصب اتیکت (نام ، نام خانوادگی ، پایه علمی) در معرض دید و به همراه داشتن گوشی پزشکی الزامی است.
- رعایت اصول اخلاقی و شئون اسلامی توسط کارآموز در بخش و در برخورد با بیماران، والدین آنها و همکاران
- غیبت بیش از یک دهم ساعات دوره منجر به تمدید بخش خواهد شد.
- خروج از بیمارستان در ساعات کشیک مجاز نمی باشد مگر در شرایط اضطراری و با اجازه و هماهنگی استاد مربوطه در غیر اینصورت ترک محل خدمت محسوب می گردد.
- تکمیل لاگ بوک های مربوطه و تحویل آن در پایان دوره به مسئول برنامه

XVI. برنامه آموزشی روزانه کارآموزان بخش کودکان

روزهای	ساعت	برنامه	توضیحات
شنبه تا چهارشنبه	8-8:30	فعالیت دانشجویان	حضور دانشجو در بخش به منظور <ul style="list-style-type: none"> معاینه و شرح حال بیماران قدیم و جدید بررسی آزمایشات بیماران قدیم و جدید آماده شدن برای گزارش صبحگاهی
	8:30-9:30	Morning report	گزارش صبحگاهی شامل: <ul style="list-style-type: none"> معرفی بیماران جدید بستری و ارائه شرح حال کامل بیمار، معاینه فیزیکی، تشخیص افتراقی، بررسی آزمایشات، بحث پیرامون تدابیر اتخاذ شده درمانی - تشخیصی استدلال‌های تشخیصی درمانی معرفی بیمار منتقل شده به دیگر بیمارستان ها صحبت پیرامون دیگر بیماران مراجعه کننده به اسکرین و احیاناً تحت نظر گرفته شده
	9:30-10:15	راند بیماران	به صورت حضوری در بخش جهت <ul style="list-style-type: none"> بررسی سیر بیماران قدیمی و جدید و ارائه آزمایشات بیماران توسط دانشجویان و اینترن ها کار بر روی order نویسی بررسی چالش های درمانی - تشخیصی بیماران
	10:15-11:30	ارائه کنفرانس به صورت فردی یا به صورت گروهی	مباحث کنفرانس های روتین و شایع طب کودکان <ul style="list-style-type: none"> Urinary tract infection Viral and bacterial pneumonia Acute respiratory distress or asthma attack Fluid and electrolyte therapy and oral rehydration therapy Acute gastroenteritis evaluation and management Other respiratory problem such as croup bronchiolitis acute otitis Media sinusitis and upper respiratory tract infection Fever evaluation and fever without origin and fever without localizing sign Approach to anemia in children febrile convulsion and other seizure disorder differential diagnosis management and treatment Central nervous system infection bacterial meningitis and aseptic meningitis Approach to hematuria Congenital hypothyroidism Nutritional rickets Acute and recurrent abdominal pain, Constipation Common eruptive disease, common skin disease Vaccination FTT According to case: poisoning cardiac arrhythmia shock treatment and other new topic maybe discussed
پنجشنبه			شرکت در وبینار مجازی مرکز طب کودکان تهران

برنامه کارگاه ها

کارگاه ها	زمان	ارائه دهنده
1. کارگاه 2 روزه احیای کودکان (PALS) بر اساس برنامه انجمن های کودکان و قلب آمریکا (AHA)	ماه اول	گروه کودکان
2. کارگاه 1 روزه احیای نوزادان (NRP)	ماه دوم	گروه کودکان
3. کارگاه 1 روزه شیر مادر	ماه سوم	گروه کودکان